

## عنوان مقاله:

نقد طبقه بندی های موجود از رویکردهای علم

## محل انتشار:

دوفصلنامه قرآن و علم، دوره 17، شماره 33 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 28

## نویسندگان:

مقصود امین خندقی - دانشیار گروه علوم تربیتی دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه فردوسی مشهد (نویسنده مسئول)

اعظم محمدزاده قصر - دانشجوی دکتری مطالعات برنامه درسی دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه فردوسی مشهد

مرتضی کرمی - دکتری تخصصی دانشیار گروه مطالعات برنامه درسی دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه فردوسی مشهد

علیرضا صادق زاده قمصری - دکتری تخصصی استادیار فلسفه تعلیم و تربیت دانشکده علوم انسانی دانشگاه تربیت مدرس

سید جواد قندیلی - دکتری تخصصی استادیار گروه مطالعات برنامه درسی دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه فردوسی مشهد

## خلاصه مقاله:

نظر به اهمیت طبقه بندی های علم دینی در نظریه پردازی علوم انسانی اسلامی، هدف اصلی پژوهش حاضر، بررسی طبقه بندی های موجود از علم دینی و ارائه طبقه بندی مفهومی جدید از رویکردهای علم دینی است. از روش پژوهش طبقه بندی به منظور پیگیری هدف پژوهش حاضر استفاده شد. برای این منظور به توصیف و نقد طبقه بندی های مختلف از رویکردهای علم دینی براساس معیارهای سه گانه (جامعیت و مانعیت، تباین اقسام و مبنای یگانه) پرداخته شد. در پی تحلیل و نقد طبقه بندی ها، یافته ها نشان داد طبقه بندی های موجود از حیث جامعیت، داشتن مبنای طبقه بندی واحد و تباین اقسام دچار کاستی هایی هستند. تحلیل مبنای طبقه بندی ها نشان داد که اکثر طبقه بندی های صورت گرفته از علم دینی، مسئله روش و بحث روش شناسی را به عنوان مبنای طبقه بندی مدنظر قرار داده اند که این امر نیازمند عنایت ویژه و بررسی های دقیق و عمیق است. لکن مسئله و معزل اساسی تر و مقدم تری نیز در تولید علم دینی وجود دارد و آن توجه به هدف و هدف مداری در تولید علم انسانی اسلامی است. در واقع، آنچه می تواند گفتمان تولید علم دینی یا به عبارتی علوم انسانی اسلامی را در نظریه پردازی راهبری کند، عنایت به هدف و هدف مداری در تولید علم انسانی اسلامی است. به طوری که در هیچ یک از طبقه بندی ها به بررسی و دسته بندی رویکردها از منظر «هدف و آرمان تولید علم دینی» پرداخته نشده است. باتوجه به نقدی که به معیار طبقه بندی های موجود وارد است، معیار طبقه بندی انگاره های علم دینی را می توان «هدف و آرمان تولید علم دینی» در نظر گرفت. از این رو، براساس معیار جدید و با اتکا بر روش استقراء، دو رویکرد کلان علم دینی تمدن ساز و رویکرد علم دینی فارغ از نگاه تمدنی را می توان به عنوان طبقه بندی جدید مطرح کرد

## کلمات کلیدی:

هدف علم دینی، طبقه بندی رویکردهای علم دینی، رویکرد تمدن ساز، رویکرد فارغ از تمدن

## لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1941538>

